

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Релігієзнавство

ОСНОВНІ ПІДХОДИ ДО
ОБҐРУНТУВАННЯ РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ ТА
ВИКЛАДАННЯ КУРСУ «РЕЛІГІЄЗНАВСТВО»

РЕЛІГІЄЗНАВСТВО - ОДНА З ПРОВІДНИХ ГАЛУЗЕЙ СУЧАСНОЇ ОСВІТИ І НАУКИ

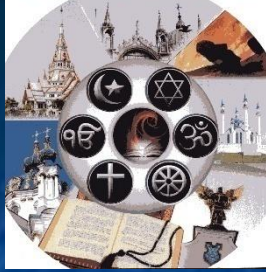
- Курс «Релігієзнавство» призначений для студентів Національного університету біоресурсів і природокористування України (НУБіП) бакалаврського рівня підготовки з усіх спеціальностей.
- У Державній національній програмі «Освіта» («Україна XXI століття»), Національній доктрині розвитку освіти в Україні на 2012–2021 роки, Законі України «Про вищу освіту» зазначено, що система освіти має забезпечувати виховання людини демократичного світогляду і культури, яка поважає права і свободи особистості, традиції народів і культур світу, національний, релігійний вибір особистості, та повинна спрямовуватися на виховання культури миру і міжособистісних відносин.
- Саме викладання курсу «Релігієзнавство» сприяє оволодінню досягненнями світової та вітчизняної культури, допомагає особі самовизначитись у світоглядних питаннях, формує духовні інтереси, ціннісну орієнтацію.

Викладання курсу «Релігієзнавство» є важливим внеском у гуманітаризацію освіти:

- сприяє становленню духовної самосвідомості сучасної молодшої людини, її системи моральних настанов і цінностей, толерантного ставлення до віруючих всіх традиційних релігійних віросповідань та вчень, виробленню моральних принципів та світоглядних орієнтирів,
- сприяє формуванню у студентів навичок міжособистісного спілкування на ґрунті релігійної толерантності, оволодінню досягненнями світової та вітчизняної культури,
- допомагає особі самовизначитись у світоглядних питаннях, формує духовні інтереси, ціннісну орієнтацію,
- допомагає оволодінню студентами досягненнями світової та вітчизняної культури, формуванню виваженого ставлення до релігійних переконань інших людей, розумінню гуманістичних цінностей в сучасному суспільстві.

Предмет курсу

Предметом вивчення навчальної дисципліни є релігія в усіх її аспектах: структура, функції, методи дослідження.

- Релігієзнавство продукує знання про релігію в її цілісності і сутнісних проявах як на рівні індивідуального релігійного досвіду, так і суспільного буття. Знання релігії як духовного феномену – невід’ємна умова становлення кожної людини як особистості. В поєднанні з іншими гуманітарними знаннями вони формують її духовну культуру, світоглядні орієнтири, духовні інтереси, моральні цінності, позицію щодо сакральної духовності, світової та національної культури. За допомогою їх людина набуває здатності розрізняти особливості діяльності релігійних організацій, використовувати положення законодавства про свободу совісті та релігійні організації в практичній роботі.

Мета і завдання

- прищеплення студентам методологічних навичок аналізу релігійних явищ, історії, доктринальних і культурних особливостей окремих релігій;
- набуття знань студентами про релігію як складний феномен духовного життя з позицій світоглядного і конфесійного плюралізму, загальнолюдських культурних цінностей з урахуванням особливостей регіону та послідовним дотриманням свободи совісті;
- ознайомлення студентів із існуючими релігійними традиціями світу;
- розширення знань щодо основних понять, функцій та структурних елементів релігії як феномену людської історії;
- вивчення історії розвитку духовних, культових, обрядових та ритуальних практик релігій, умов виникнення основних вчень та формування їхньої регіональної, культурної специфіки;
- ознайомлення студентів зі специфікою розвитку релігієзнавства як наукової міжгалузевої дисципліни, її основних принципів та методології, яка ґрунтується на філософському спадку.

Мета викладання навчальної дисципліни «Релігієзнавство»:

- Формування системи знань щодо проблем походження, сутності та функцій релігії, її місця у суспільстві, історії, культурі.
- Виховання морально-етичних та ідейних переконань, що відіграють значну роль у становленні світоглядної та правової культури, формуванні професійних рис фахівців.
- Прищеплення фахівцям навичок наукового аналізу, спрямованих на забезпечення самостійного осмислення закономірностей розвитку і еволюції релігійного комплексу: від первісних форм релігійних уявлень до розвинутих релігійних систем світового масштабу; церкви як соціального інституту; релігійного процесу в певних природних, історичних, культурних та етнічних умовах.
- Розвиток практичних навичок роботи з науковою літературою, критичного осмислення документів та першоджерел.

Студенти повинні знати: Студенти повинні вміти:

- Зміст релігієзнавства як навчальної дисципліни, теоретичні засади та понятійний апарат.
- Причини, що визначають еволюцію релігії в сучасному світі.
- Тенденції розвитку релігійних процесів в сучасній Україні.
- Ідейні вчення світових релігій.
- Особливості нових релігійних вірувань.
- Моделі державно-церковних відносин в історії України та у світі.
- Проблеми сучасних досліджень теорії та історії релігії.
- Аналізувати усю сукупність проблем походження, сутності та функцій релігії, зміст теорії та історії релігії.
- Характеризувати християнське віровчення та його головні догмати.
- Розкривати основні віросповідні ідеї світових релігій.
- Класифікувати нові релігійні рухи.
- Орієнтуватися в різноманітних проявах релігійності в сучасному світі.
- Аргументовано робити висновки стосовно ролі релігії в загальносвітових процесах.
- Орієнтуватися в основних підходах у вивченні релігії;
  - - виділяти особливості віровчення, культу та церковної організації різноманітних релігій світу, їх місце в історії духовного розвитку людства;
  - - розкривати сучасний стан реалізації на практиці українського законодавства про свободу совісті та релігійні організації.
  - - стати професіоналом, який має цілісне уявлення про виникнення, формування, еволюції, сучасний стан релігії, її взаємозв'язку з філософією, наукою, політикою, мистецтвом, який вміє орієнтуватися в сучасній релігійній ситуації в світі та Україні, здатний до аналізу та прогнозування релігійних процесів.

Міжпредметні зв'язки

Наукова робота

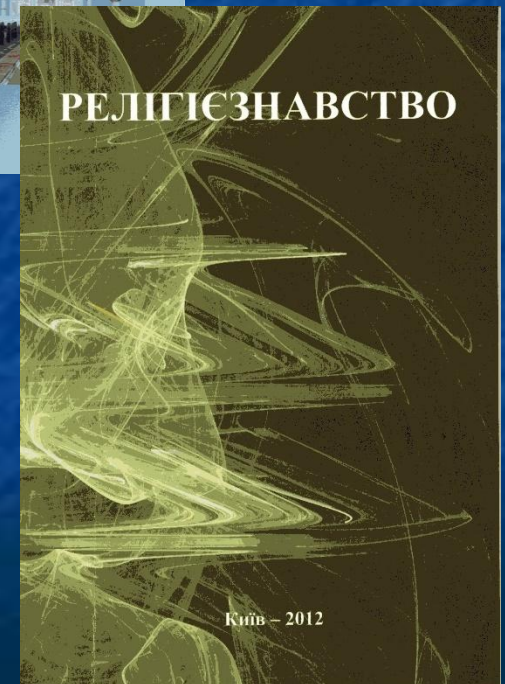
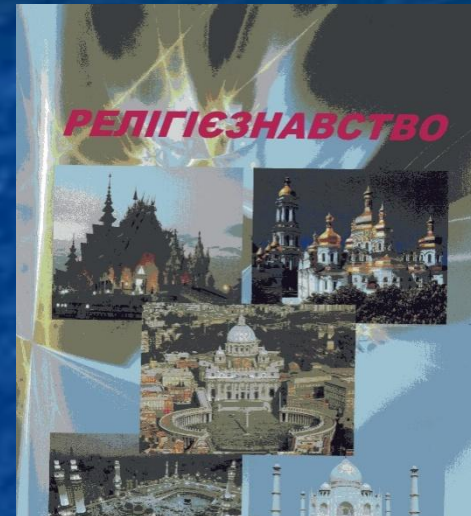
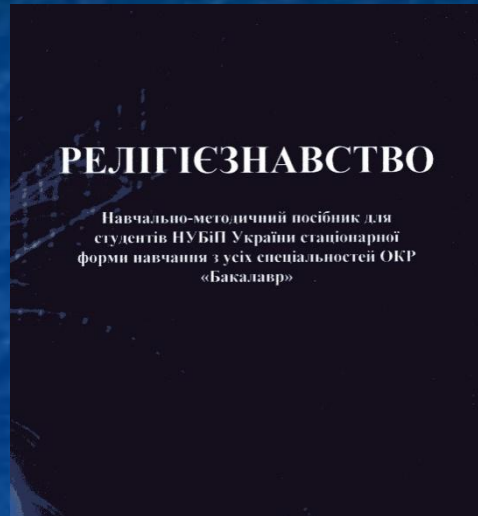
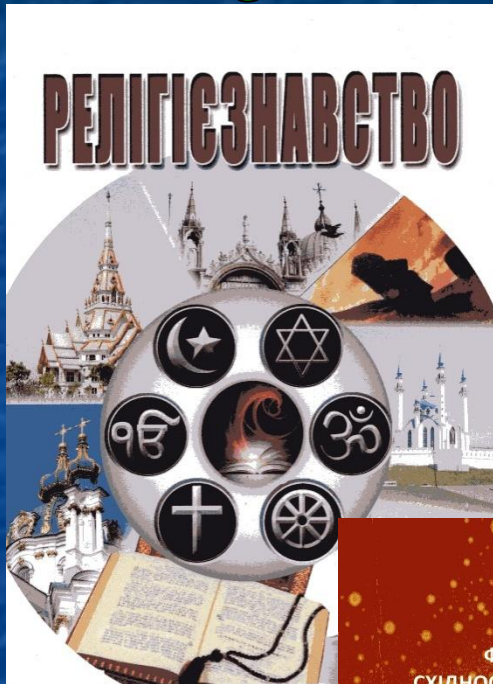
Наукова робота кафедри об'єднується комплексною темою «Релігійні фактори в контексті суспільних і світоглядних трансформацій».

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

1. Релігієзнавство як наука про релігію. Загальні проблеми релігієзнавства. Основні елементи та функції релігії. Національно-державні релігії
2. Ідейні вчення світових релігій. Сучасні нетрадиційні релігії. Релігія і церква в сучасній Україні. Релігія в духовному житті українців

Науково-методичне забезпечення

Метою релігійного виміру міжкультурної освіти у процесі викладання «Релігієзнавства» є формування та розвиток у студентів:

Толерантності – розуміння того, що в житті існують різноманітні вибори і повага до інших;

Взаємності – готовності визнавати за іншими чи надавати їм право робити те саме, що ми хотіли б, щоб дозволяли чи давали право робити нам, і не ображати інших в тому, де ми не хотіли б щоб ображали нас;

Громадянськості – уміння відстоювати власну позицію, здатність до розмірковувань та поміркованість у публічному вираженні ідентичності, взаємоповагу у спілкуванні з іншими.

Виховна робота

Екскурсія студентів
2-го курсу факультету ХТ
та УЯП АПК до Синагоги
Бродського (2013 р.)

Зустріч з Блаженнішим Любомиром (Гузаром), Архієпископом-емеритом під час участі у Всеукраїнській конференції «Капеланське служіння у вишах. Комунікативний аспект» у Київському міському будинку учителя з ініціативи Центру академічного душпастирства Київської Архієпархії УГКЦ (2013 р.)

Екскурсія до Володимирського кафедрального собору

Екскурсія до Троїцько-Ільїнського монастиря та Антонієвих печер (м.Чернігов) (2016 рік)

**Екскурсія студентів
2-го курсу
факультету ХТ та
УЯП АПК до міської
синагоги Бродського**

Відвідування мечеті "Ар-Рахма" (2016 р)

Екскурсія до Миколаївського костюлу 2017 р.

Висновки

Отже, знання релігій та релігієзнавчих концепцій необхідні спеціалісту будь-якої галузі, тому що це:

- допомагає самовизначитися у світоглядних питаннях, зрозуміти особливості догматики і культу різних конфесій та релігій, поширення їх на теренах України;
- знання релігій світу, їх особливостей – це своєрідний ключ до розуміння психології, культури, мистецтва інших народів;
- вивчення релігій світу веде до визнання необхідності свободи совісті, вимагає вироблення у своєму характері віротерпимості, толерантності, що особливо важливо для українського суспільства, яке є полірелігійним та поліконфесійним;
- допоможе уникнути значних помилок у житті, адже в останній час з'явилися релігійні культи та організації, які не найкраще впливають на психіку та здоров'я людини, особливо молоді;
- сприятиме формуванню у студентів самостійних світоглядних позицій, критичного науково-історичного мислення, навичок міжособистісного спілкування на ґрунті релігійної толерантності, здатності орієнтуватися в соціальному житті.